

การพัฒนาครูในการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน
โรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่
THE TEACHER DEVELOPMENT BY USING PROJECT FOR RAISING STUDENTS
MORALITY AND ETHICS AT CHOOMCHONWATHADTUA SCHOOL
KRABI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

เกรียงศักดิ์ อุไรโรจน์¹ โสภณ เพ็ชรพวง² และมีทินยา พงศ์สุวรรณ³
Kraingsak Urairote¹ Sapon Pechrpuang² and Mattaniya Phongsuwan³

¹สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
โทรศัพท์ 062-548-8996 อีเมล krutoomtam15@gmail.com

²สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
โทรศัพท์ 077-913381 อีเมล saponpechr@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาในการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน 2) พัฒนาครูในการจัดกิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน และ 3) ประเมินผลการพัฒนาครูในการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของเคมมิสและแม็คแท็กการ์ด ประกอบด้วย 4 จำนวน 2 วงรอบ คือ การวางแผน การปฏิบัติการ การสังเกตการณ์ และการสะท้อนผล กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 14 คน เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามปัญหา แบบทดสอบ แบบสังเกตพฤติกรรมการอบรม แบบบันทึกการนิเทศ แบบประเมินทักษะและแบบประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการสังเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาปัญหาในการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับดังนี้ ด้านกระบวนการบริหารโรงเรียนคุณธรรม ด้านกระบวนการจัดทำโครงการคุณธรรม โดยรวมอยู่ในระดับน้อย และด้านคุณธรรมอัตลักษณ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ผลการพัฒนาครูในการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ของโรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่ว ได้ดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ สังเกตพฤติกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายในชั้นเรียน ผลการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของครูโรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่ว โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการสังเกตพฤติกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการของครูโรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่ว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการนิเทศติดตามการจัดกิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) ผลการประเมินการพัฒนาครูในการใช้กิจกรรม

โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนชุมชนวัดหาด พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการสูงขึ้น ครูมีทักษะในการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนอยู่ในระดับมาก และมีความพึงพอใจในการพัฒนาครูในการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การพัฒนาครู , โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม, คุณธรรมจริยธรรมนักเรียน

ABSTRACT

The objectives of this study were: 1) to study the problems in the use of the project activities promoting morality and ethics of students; 2) to develop the teachers in the use of the project activities promoting morality and ethics of students; and 3) to evaluate the teacher development in the use of the project activities promoting morality and ethics of students at Choomchonwathadtua School under The Primary Educational Service Area Office Krabi. This study was an action research based on Kemmis and McTaggart's model consisting of four steps including planning, action, observation, and reflection; and was carried out for two cycles. The target group involved 14 teachers. Data were collected by a questionnaire, a test, a training behavior observation form, a supervision form, a skill assessment form, and a satisfaction assessment form. The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The research findings were as follows. 1) The overall problems in the use of the project activities promoting morality and ethics of the students were in a low level ranked in descending order: administration process of moral school and preparation process of moral projects; whereas, moral identity was in a moderate level, respectively. 2) The development of the teachers in the use of the project activities promoting raising morality and ethics of the students was carried out by a workshop, an operating behavior observation, and an in-class supervision. In addition, the overall evaluation, observation assessment, and supervision and monitoring of the project activities promoting morality and ethics of the students was in a high level, the highest level, and a high level, respectively. 3) The evaluation of the teacher development in the use of the project activities promoting raising morality and ethics of the students showed that the knowledge and understanding of the teachers after attending the workshop was higher and the skills in the use of the project activities of the teachers were in a high level. Moreover, the satisfaction towards the teacher development in the use of the project activities promoting raising morality and ethics of the students was in the highest level.

Keywords : teacher development, project for raising morality and ethics, morality and ethics of students

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นพื้นฐานในการพัฒนาประชากรของชาติให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ สร้างคนรุ่นใหม่มาช่วยพัฒนาสังคม นอกจากความรู้ความสามารถแล้วต้องสร้างคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม ภายใต้สถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรุนแรง ประเทศต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน ซึ่งเป็นกำลังสำคัญของชาติให้มีความรู้คู่คุณธรรม เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และพร้อมที่จะทำให้การพัฒนาประเทศประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืน ในปี พ.ศ.2564 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีนโยบายให้เตรียมความพร้อมสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็น "การศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ" มุ่งเน้นความปลอดภัยในสถานศึกษา ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม และบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 – 2565 ด้านคุณภาพส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นของโลกในศตวรรษที่ 21 อย่างครบถ้วน เป็นคนดี มีวินัย มีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง จากความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว สถานศึกษาจึงเป็นหน่วยงานสำคัญในการส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและพร้อมที่จะเติบโตเป็นเยาวชนที่ดีในอนาคตได้ โดยเฉพาะโรงเรียนควรจัดกิจกรรมพัฒนาครูให้มีความรู้ มีทักษะในการใช้กิจกรรมส่งเสริมการทำความดีของนักเรียนเพื่อคอยผลักดันให้นักเรียนเป็นเด็กดีมีคุณธรรมจริยธรรม ที่นำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยอาศัยการบริหารงานของผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อขับเคลื่อนแนวทางการในการพัฒนาครูในการใช้กิจกรรมส่งเสริมความดีเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ผ่านโครงการ กิจกรรม และโครงการต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ตามแนวทางนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และนโยบายของโรงเรียน เป็นต้น

โรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่ว เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 2- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนครูและบุคลากรทั้งหมด 16 คน นักเรียนจำนวน 264 คน ในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมามีครูและบุคลากรเข้ามาบรรจุใหม่และย้ายสถานศึกษา ครูอาวุโสที่มีวินัย มีคุณธรรมความรับผิดชอบ มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมวินัยนักเรียนเริ่มทยอยเกษียณอายุราชการ มีครูรุ่นใหม่ ๆ ที่เข้ามาบรรจุรับราชการ ยังขาดประสบการณ์ในการฝึกอบรมนักเรียน ขาดการปลูกฝังระเบียบวินัยแก่นักเรียน ซึ่งคุณธรรมเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับครูและเด็ก นอกจากนี้โรงเรียนได้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณธรรมเครือข่ายมูลนิธิยุวพัฒน์ ปีการศึกษา 2563 ได้จัดประชุมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการกระบวนการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ให้แก่คณะครูและนักเรียนแกนนำ จากการอบรมเชิงปฏิบัติการ ผู้เข้าร่วมได้ร่วมกันสะท้อนปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และต้องการแก้ไขให้เกิดพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวก จึงได้กำหนดคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่วที่ต้องการบรรลุ 4 ด้าน คือ 1) ด้านระเบียบวินัย 2) ด้านความรับผิดชอบ 3) ด้านความซื่อสัตย์ และ 4) ด้านจิตอาสา หลังจากการอบรมพบว่าในการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมโดยใช้กิจกรรมโครงการงานคุณธรรมครูจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในการใช้กิจกรรมโครงการมาสอนนักเรียน แต่ครูส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และขาดทักษะในการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน

ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจึงมีนโยบายที่จะนำกิจกรรมโครงการงานคุณธรรมมาใช้ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากรในสถานศึกษา ผู้วิจัยในฐานะครูผู้ประสานงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม เครือข่ายมูลนิธิยุวพัฒน์ สนใจที่จะศึกษาปัญหาในการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาครูในการใช้

กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน และที่สำคัญใช้เป็นวิธีการแก้ปัญหาให้ครูมีการพัฒนาตนเอง และนำความรู้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาโครงการคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนประจำชั้นเรียน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาปรับปรุง เปลี่ยนแปลง การบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผล และสามารถพัฒนาครูในการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาในการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของครู โรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่
2. เพื่อพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่
3. เพื่อประเมินผลการพัฒนาครูในการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการพัฒนาครั้งนี้ ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือ ครูโรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่ว ปีการศึกษา 2564 จำนวน 14 คน

ขอบเขตด้านพื้นที่ศึกษา

โรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่ว หมู่ที่ 7 ตำบลปลายพระยา อำเภอปลายพระยา จังหวัดกระบี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นการพัฒนาครูในการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามแนวทางการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในโครงการ ซึ่งประกอบด้วยคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่ว 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านระเบียบวินัย 2) ด้านความรับผิดชอบ 3) ด้านความซื่อสัตย์และ 4) ด้านจิตอาสา

ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ จัดทำขึ้นในปีการศึกษา 2564 โดยแบ่งเป็น 2 รอบ เดือนมิถุนายน - ธันวาคม 2564

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาครูในการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่ว โดยผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research) ตามแนวคิดของ Kemmis and McTaggart (1982) ซึ่งสรุปกรอบแนวคิดการวิจัยครั้งนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม
การพัฒนาครูในการใช้กิจกรรม โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม นักเรียน โรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากระบี่ โดยใช้กิจกรรม โครงการคุณธรรม ประกอบด้วย คุณธรรมอัตลักษณ์ ดังนี้ 1. ด้านระเบียบวินัย 2. ด้านความรับผิดชอบ 3. ด้านความซื่อสัตย์ 4. ด้านจิตอาสา	ผลการพัฒนาครูในการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริม คุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กระบี่ 1. ความรู้ความเข้าใจในการใช้กิจกรรมโครงการ ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน 2. ผลการจัดกิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน 3. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการพัฒนาการใช้ กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของครู โรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่ว สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่องการพัฒนาครูในการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ผู้วิจัยได้ดำเนินการในลักษณะการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart (Kemmis & McTaggart, 1988 : 11-15) ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการ คือ 1) การวางแผน (Planning) 2) การปฏิบัติการ (Action) 3) การสังเกตการณ์ (Observation) 4) การสะท้อนกลับ (Reflection) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยทั้งหมด 2 วนรอบ

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามปัญหาในการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่ว แบบทดสอบเพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้โครงการคุณธรรมก่อน-หลังการอบรม แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของครูในการอบรมเชิงปฏิบัติการ แบบบันทึกการนิเทศครูผู้สอน แบบประเมินทักษะในการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจาก แบบสอบถามปัญหาการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่ว แบบทดสอบเพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้โครงการคุณธรรมก่อน-หลังการอบรม แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของครูในการอบรมเชิงปฏิบัติการ แบบบันทึก

การนิเทศครูผู้สอน แบบประเมินทักษะในการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่ว โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่าง เดือนมิถุนายน 2564 – เดือนธันวาคม 2564

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	กลุ่มเป้าหมาย

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นในรอบที่ 1 และพบทวนปัญหา ปรับปรุงตามกระบวนการในรอบที่ 2 ดังกล่าวแล้ว ในการสรุปผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ผลการศึกษาปัญหาในการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ สรุปได้ว่าโดยรวมอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.45 เรียงลำดับจากน้อยไปหามาก ได้แก่ ด้านกระบวนการบริหารโรงเรียนคุณธรรมด้านกระบวนการจัดทำโครงการคุณธรรม และด้านคุณธรรมอัตลักษณ์

2. ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาครูในการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ โดยใช้แบบทดสอบเพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน กลุ่มเป้าหมายการวิจัย มีระดับคะแนนเฉลี่ยหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการสูงกว่าก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยมีคะแนนสูงขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 9.78

3. ผลของการประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาครูในการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ สรุปได้ว่าพฤติกรรมการเข้าร่วมอบรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 4.53

4. ผลการนิเทศการพัฒนาครูในการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ สรุปได้ว่าการนิเทศติดตามการจัดกิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.17

5. ผลการประเมินทักษะในการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ พบว่า ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.32

6. ผลการประเมินความพึงพอใจในการพัฒนาครูในการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.63

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาปัญหาการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมโรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะด้านกระบวนการบริหารโรงเรียนคุณธรรมยังขาดการชี้แจงแนวทางการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมให้ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนโดยรอบทราบอย่างทั่วถึง ครูไม่มีใบงาน หรือใบความรู้ที่ใช้ในการสอนนักเรียนในการจัดทำโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมที่มีความชัดเจนและเข้าใจง่าย ผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของกนิษฐา ทรัพย์ประเสริฐ มยุรัตน์ อธิสาเวทย์ และวิราวัลย์ ชัยทวีกุล (2561) ที่ศึกษาการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนหนองแกวิทยา สพม.เขต 23 โดยใช้โครงการเป็นฐาน ผลการศึกษพบว่า ได้แนวทางในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนหนองแกวิทยา สพม.เขต 23 โดยใช้โครงการเป็นฐาน และนักเรียนโรงเรียนหนองแกวิทยา สพม.เขต 23 มีคุณธรรมจริยธรรมหลังการพัฒนา โดยใช้โครงการเป็นฐานในภาพรวมสูงกว่าก่อนพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับผลการศึกษาของวรารัตน์ นาพิรุณ (2562) การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนสุราษฎร์ธานีโดยใช้กิจกรรมโครงการ ผลการวิจัยพบว่าสภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนสุราษฎร์ธานีก่อนการพัฒนาพฤติกรรมความมีคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในขอบเขตของคุณธรรม 8 ประการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติการทดลองเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแผนที่วางไว้ มีการรายงานผลให้ครูทราบและได้ดำเนินการทดลองปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง นักเรียนแต่ละกลุ่มได้สรุปผลการทดลองและร่วมกันออกแบบชิ้นงาน และนักเรียนทุกกลุ่มส่งชิ้นงานตามแผนที่วางไว้ และผลการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนสุราษฎร์ธานีโดยใช้กิจกรรมโครงการ พบว่า หลังการพัฒนาโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการพัฒนาครูในการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ การพัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะในการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนได้นั้น พบว่ามีวิธีการที่เหมาะสมในการพัฒนา คือ การอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการพัฒนาครูในการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ในวันที่ 6 ธันวาคม 2564 ผ่านระบบ Google meet ทำให้ครูกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะในการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ที่เป็นเช่นนี้ เป็นเพราะว่าวิทยากร นายณัฐวรราช ปันธัญญลักษณ์ ครูโรงเรียนบ้านกะหลิม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต เขต 1 ให้เกียรติเป็นวิทยากรอบรมให้ความรู้ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการจัดทำโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ในโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. และประกอบกับได้รับความอนุเคราะห์และความร่วมมือเป็นอย่างดีจากผู้บริหารโรงเรียน คณะครูกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย จึงส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาด้วยการเข้าอบรม นอกจากการอบรมแล้วยังมีการนิเทศภายในติดตามหลังการอบรมโดยใช้วิธีการนิเทศแบบกัลยาณมิตร ร่วมคิดร่วมชี้แนะ เพื่อร่วมกันพัฒนาการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับโชติชวลี พุกกิจกาญจน์ (2556 : 30 - 32) ที่กล่าวถึงการอบรมเชิงปฏิบัติการคือวิธีที่มุ่งเน้นให้ครูมีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานที่กล่าวว่าการอบรมเชิงปฏิบัติการเป็นกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และเป็นกระบวนการสร้างความรู้ ความสามารถ ทักษะและเจตคติของบุคคลในองค์กรให้มีการพัฒนายิ่งขึ้น ในขณะที่ยังมีการนิเทศภายในเป็นวิธีการพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลตามที่วางไว้ โดยการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ

3. ผลการประเมินการพัฒนาครูในการใช้กิจกรรมโครงงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ แบ่งออกเป็น 3 วิธี คือ การประเมินความรู้ความเข้าใจในการอบรมเชิงปฏิบัติการ การประเมินทักษะในการใช้กิจกรรมโครงงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน และการประเมินความพึงพอใจในการพัฒนาครูในการใช้กิจกรรมโครงงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน

3.1 ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจในการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูในการใช้กิจกรรมโครงงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ พบว่า การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเรื่อง การพัฒนาครูในการใช้กิจกรรมโครงงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ครูกลุ่มเป้าหมายการวิจัย มีความรู้ ความเข้าใจ ในการใช้กิจกรรมโครงงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน เฉลี่ยหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการสูงกว่าก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยมีคะแนนสูงขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 9.78 ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะกระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการ ทำให้ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจในการใช้กิจกรรมโครงงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนเพิ่มขึ้น ผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับผลการศึกษาของเมธาวิ ไสรเนตร (2561) ศึกษาเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคอมพิวเตอร์และความสามารถในการทำโครงงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานคอมพิวเตอร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 83.12/82.48 ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานสูงกว่าก่อนเรียน

3.2 ผลการประเมินทักษะในการใช้กิจกรรมโครงงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน พบว่า ครูผู้สอนของโรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่ว พบว่าครูผู้สอนมีทักษะในการใช้กิจกรรมโครงงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการประเมินทักษะการใช้กิจกรรมโครงงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะการนิเทศภายในเป็นกระบวนการให้คำแนะนำที่สร้างสรรค์ ส่งผลให้ครูมีพัฒนาการจนเกิดทักษะการจัดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น ผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับผลการศึกษาของนนทวัฒน์ ตรีนันทวัน (2559) ที่ศึกษากลยุทธ์การพัฒนาครูเพื่อการสอนแบบบูรณาการการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน โรงเรียนโสตศึกษาเทพรัตน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผลการศึกษาพบว่า ครูมีพัฒนาการในด้านการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของธีระภร ศรีจันทร์ (2561) ที่ศึกษาการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตและใช้สื่อมัลติมีเดียเพื่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนบ้านต้นผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตและใช้สื่อมัลติมีเดียเพื่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนบ้านต้นผึ้ง พบว่า ครูผู้สอนมีทักษะที่สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในวิชาภาษาอังกฤษได้

3.3 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาครูในการใช้กิจกรรมโครงงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ พบว่า ครูผู้สอน มีความพึงพอใจในการใช้กิจกรรมโครงงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้ เพราะว่าการวิทยาการในการอบรม เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ และมีทักษะในการให้ความรู้ นอกจากนี้รูปแบบในการจัดอบรมมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ผู้วิจัยและวิทยาการสามารถนำสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ผลการศึกษา

ดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของปวีณา ลิ้มสุวัฒน์กุล (2563) ศึกษาการพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานของครู โรงเรียนอนุบาลปิยะพัฒน์ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานของครู และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานของครู โรงเรียนอนุบาลปิยะพัฒน์ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานครูส่วนใหญ่ในโรงเรียนยังไม่ค่อยเข้าใจรูปแบบการสอนแบบโครงงาน ใช้รูปแบบการเรียนการสอนเดิม ๆ คือ อธิบายให้นักเรียนฟัง แล้วทำแบบฝึกหัด ไม่ค่อยได้ลงมือปฏิบัติ ไม่เข้าใจการทำโครงงาน ผู้บริหารให้ความสำคัญกับทักษะการเรียนรู้ที่แตกต่าง ๆ ไปจากเดิมต้องการให้มีการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นโครงงานเป็นฐาน ให้เข้าใจ วิธีการและกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการเขียนแผนการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดประเมินผล และนำการเรียนรู้แบบโครงงานมาสอนในทุกสาระวิชา ผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานของครู จากการปฏิบัติจริงหลังผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการ ผลการอบรมเชิงปฏิบัติการพบว่าคะแนนทดสอบหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนการอบรม และด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้จากการประเมิน พบว่า วงรอบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมสูงกว่า วงรอบที่ 1 ผลการศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานของครู พบว่าโดยรวมครูมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาวิจัย การพัฒนาครูในการใช้กิจกรรมโครงงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนชุมชนวัดหาดถั่ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ พบว่า

1. เสนอแนะให้มีการประชาสัมพันธ์และชี้แจงให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกทราบแนวทางการดำเนินงานและให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษามากขึ้น
2. เสนอแนะให้มีการนิเทศติดตามการใช้กิจกรรมโครงงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้พัฒนาการจัดกิจกรรมโครงงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน นำไปสู่การพัฒนาเป็นโรงเรียนแกนนำโรงเรียนคุณธรรมของมูลนิธิยุวพัฒน์ต่อไป
3. จากผลการประเมินการพัฒนาครู ทำให้ครูได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะและความพึงพอใจ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเสนอแนะให้จัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรมโครงงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โดยทำในรูปแบบของรายภาคเรียนหรือรายปีการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้ครูตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมโครงงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไปไว้ 3 ประเด็น คือ

1. เสนอแนะให้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการใช้กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาครูในการใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม
2. เสนอแนะให้ทำการวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์การสอนของครูเพื่อพัฒนาการสอนแบบบูรณาการโดยใช้โครงการเป็นฐาน
3. เสนอแนะให้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของครูและบุคลากรในสถานศึกษาโดยใช้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

เอกสารอ้างอิง

- กนิษฐา ทรัพย์ประเสริฐ มยุรัตน์ อธิสาเวทย์ และวิราวัลย์ ชัยทวีกุล (2561). **การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนหนองแขงวิทยา สพม. เขต 23 โดยใช้โครงการเป็นฐาน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โครงการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมแลกเปลี่ยน สพฐ.
- จันจิรา โชติเอี่ยม. (2562). **การนิเทศสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา**. ในการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัย ระดับชาติ ครั้งที่ 3 วันที่ 15 พฤศจิกายน 2562 (หน้า 49-58). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- โชติชวล พุทธิกาญจน์. (2556). **แนวทางการพัฒนาครูในประเทศไทย Teacher Development Approach in Thailand**. สังคมศาสตร์, 2(1), 30 – 32.
- ธีระกร ศรีจันทร์.(2561). **การพัฒนาศักยภาพครู ในการผลิตและใช้สื่อมัลติมีเดียเพื่อการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนบ้านต้นผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร**.
- นนทวัฒน์ ตรีนันทวัน. (2559). **กลยุทธ์การพัฒนาครูเพื่อการสอนแบบบูรณาการการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน โรงเรียนโสตศึกษาเทพรัตน์ สังกัดบริหารงานการศึกษาพิเศษ**. Vreidian E-Journal, Silpakorn University. 9(3),1593-1603
- ปวีณา ลิ้มสุวัฒนกุล. (2563). **การพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐานของครู โรงเรียนอนุบาลปิยะพัฒน์ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี**.
- เมธาวี โสรเนตร. (2560). **การจัดการเรียนรู้แบบโครงการเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคอมพิวเตอร์และความสามารถในการทำโครงการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา**.